

LES 1. INTRODUCTIELES

BIJ DEZE LES IS EEN VOORLEESVERHAAL EN EEN WERKBLAD BESCHIKBAAR.

Klassikale instructie Ik ga een verhaal vertellen over het leven rond 1900 (noteer op het bord: 1900). In welk jaar leven we nu? Weet je hoe oud je papa of mama is? (jaartal opschrijven) Weet je hoe oud je opa of oma is? (jaartal opschrijven). Rond 1900 waren de opa's en oma's van jullie opa's en oma's kleine kinderen. Misschien wel hier in Markelo. Hoe zou hun leven eruit gezien hebben? Vast heel anders dan het leven van jullie!

Voorleesverhaal Lees het voorleesverhaal in de bijlage voor (duur: circa 20 minuten). Laat kinderen ondertussen de bingokaart invullen. Op de bingokaart staan allerlei woorden uit het verhaal. Wie heeft het eerst bingo (=vijf op een rij)? *De eerste bingo kan zijn bij het woord 'tuugkist', bovenaan de voorlaatste alinea.* Na het voorleesverhaal kun je de woorden uit de bingokaart nader toelichten. *Didactiek: weet iemand in de klas wat het woord betekent? Of in de context van het verhaal? Niemand een idee? Dan iets moois om op bezoek bij Eungs Schöppe na te vragen!*

Schöppe	Schöppe boerenschuur	goastok	wandelstok
Put	Put waterreservoir	vaa	papa
spinnewiel	spinnewiel machine om uit schapenwol draad te draaien (spinnen), die je door op een pedaal te trappen laat draaien	bullebak	'spook' onderin een waterput
		noszak	naadzak onder de rok, in plaats van een handtas
kroplap	blouse	lindeboom	een soort boom, met heel mooie en lekker ruikende bloesem
kakstoel	kinderstoel	hoale	getande stang boven open vuur
baaienrok	onderjurk	speene	keukenkast (servies en eten)
stoppen	stoppen gaten in de gebreide kleding (vaak sokken) dicht maken met garen	moo	mama
wiem	plafondbalken voor bewaren van bijvoorbeeld worst	wafeltjesijzer	ijzer om knieperties in te maken
stroate keren	straat vegen	simmesetje	Onderbloesje
hiele	ruimte boven de stal voor hooi	stoof	een soort houten kruik voor onder je voeten
balans	weegschaal	briket	blok van houtskool voor in de stoof
weckfles	bewaarpot voor ingemaakt eten		
tuugkist	kist om kleren in te bewaren (in plaat van een kast)		

Opdracht 1 Boerderijwoordenbingo

Klassengesprek Wat vonden de kinderen van het verhaal? Wat kenden ze wel en niet? Zouden ze in de tijd van Derk en Hendriekske willen leven? Waarom wel of niet? Zouden ze wel of niet met hun grootouders in één huis willen wonen?

Aankondigen bezoek We gaan op bezoek bij Eungs Schöppe, om zelf mee te maken hoe het zou zijn om rond 1900 op een boerderij te leven.

Opdracht 2 Noteer drie dingen over het leven op een boerderij rond 1900 die je al weet.

Opdracht 3 Noteer twee vragen over het leven op een boerderij waar je graag antwoord op wil krijgen?

Regels en afspraken Niet rennen in het museum. Bekijk alles in het museum goed, want in les 3, als we weer terug op school zijn, mag je iets moois uit het museum tekenen.